

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-2-93
Karar Sayısı : **04-17/133-30**
Karar Tarihi : 26.2.2004

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, R. Müfit SONBAY, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER : Ebru ÖZTÜRK, Ayşe Özlem UZUN

C- ŞİKAYET EDEN : - M-Mobile Özek Telekomünikasyon Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Zuhurafbaba Cad. Yavuzevler No:11/4 Bakırköy/İstanbul
Temsilcisi: Prof. Dr. Arif ESİN
Akaretler Sıraevleri S.Seba Cad. No:35 Beşiktaş/İstanbul

D- ŞİKAYET EDİLEN: - Siemens A.Ş.
Yakacık Yolu No:11 34870 Kartal/İstanbul
- Nokia Komünikasyon Ltd. Şti.
Etiler Maya Plaza K:2 Etiler/İstanbul
- Sony Ericsson Mobile Communications AB
Türkiye Şubesi: Büyükdere Cad. USO Center No:61 K:1
34398 Maslak/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: **Siemens A.Ş., Sony Ericsson Mobile Communications AB ve Nokia Komünikasyon Ltd. Şti.'nin M-Mobile Özek Telekomünikasyon Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından ithal edilen GSM cep telefonlarına bakım onarım servisi vermeyerek bu teşebbüsün piyasa faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiası.**

F- İDDİALARIN ÖZETİ: Söz konusu şikayet başvurusunda özetle;

- M-Mobile Özek Telekomünikasyon Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (M-Mobile Özek)'nin Telekomünikasyon Kurumundan aldığı yetki belgesi ile 12.11.2005 tarihine kadar mobil telsiz telefon (GSM 900/1800/1900) cihazlarını ithal ve satış hakkını elde ettiği,
- ayrıca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğünden TS 12134 standardına uygun olarak yedi bölgede yetkili servis ağı ile satış sonrası hizmetleri yeterlilik belgesi aldığı,
- aynı Genel Müdürlük tarafından 24.10.2003 tarihinde şirketin ithal ettiği Nokia markalı 22 çeşit model, Siemens markalı 20 çeşit model ve Sony Ericsson markalı 15 çeşit model GSM cep telefonu için garanti belgesi kullanımına izin verildiği,

- M-Mobile Özek'in GSM cep telefonu piyasasında Nokia, Siemens ve Sony Ericsson markalı ürünleri ithal ederek, kendi servis ağı içinde gerekli hizmetleri eksiksiz olarak yerine getirdiği,
- öte yandan Siemens A.Ş. (Siemens), Sony Ericsson Mobile Communications AB (Sony Ericsson) ve Nokia Komünikasyon Ltd. Şti. (Nokia)'nin kendi firmaları marifetiyle ithalat yaptıkları ve KVK, Genpa ve benzeri dağıtım teşebbüsleri aracılığıyla bayilik ağı kurularak M-Mobile Özek gibi GSM satış ve satış sonrası hizmetleri gerçekleştirdikleri,
- anılan üç teşebbüsün M-Mobile Özek tarafından ithal edilen ürünlere satış sonrası hizmet vermedikleri ve böylelikle paralel ithalatı önlemeye çalıştıkları,
- M-Mobile Özek'in, bu teşebbüsleri pazarda rekabeti ile rahatsız ettiği ve bu üç teşebbüsün anlaşma veya uyumlu eylem halinde M-Mobile Özek tarafından ithal edilen ürünlere satış sonrası hizmet vermeyerek şirketi piyasa dışına itmeyi amaçladıkları,
- bu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesi ikinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bendlerine aykırılık oluşturduğu; öte yandan bu üç markanın piyasada hakim durumda olduğu, kurulan fiyat karteli ile ucuz fiyatlar ile rekabet eden M-Mobile Özek'i piyasa dışına çıkararak kendi karlılıklarını artırmayı amaçladıkları, bu davranışların Kanun'un 6. maddesinin (a), (d) ve (e) fıkralarına aykırılık oluşturduğu

ifade edilmekte ve 4054 sayılı Kanun uyarınca gereğinin yapılması talep edilmektedir.

G- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 25.12.2003 tarih ve 6346 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 13.2.2004 tarih, 2003-2-93/BN-04-EÖ sayılı Bilgi Notu, 16.2.2004 tarih, REK.0.06.00.00/15 sayılı Başkanlık önergesi ile 26.2.2004 tarih ve 04-17 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Bilgi Notu'nda, Siemens, Nokia ve Sony Ericsson'un M-Mobile Özek Telekomünikasyon Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ithal ettiği GSM cep telefonlarına bakım onarım servisi vermeyerek, şirketin piyasa faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasına yönelik olarak bir önaraştırma yapılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I- DEĞERLENDİRME

Şikayet dilekçesinde yer verildiği üzere, M-Mobile Özek, Telekomünikasyon Kurumundan aldığı yetki belgesi ile, mobil telsiz telefon cihazlarının ithalatını yapmaktadır. M-Mobile Özek'in paralel ithalat yoluyla satışını yaptığı Nokia, Siemens ve Ericsson markaları Türkiye'ye kendi firmaları aracılığıyla ithalat yapmakta ve kendi bayilik ağlarını kurarak satış ve satış sonrası hizmetleri vermektedirler.

Şikayet dilekçesinde anılan üç teşebbüsün M-Mobile Özek tarafından ithal edilen ürünlere satış sonrası hizmet vermeyerek paralel ithalatı önlemeye çalıştıkları iddia edilmekte ve Rekabet Kurulunun "Türkiye'de markası tescil edilmiş bir malın, marka sahibi ya da yetkili satıcısı tarafından Türkiye'de piyasaya sunulmasını müteakip, üçüncü kişilerce yasal prosedüre uygun olarak ithal edilmesine (paralel

ithalat) engel olunamayacağına" dair verdiği 29.5.2001 tarihli karara atıf yapılmaktadır.

Ancak yukarıda da ifade edildiği gibi şirket, aldığı izinler ve yetki belgeleri çerçevesinde herhangi bir engelleme ile karşılaşmadan ithalat yapmaktadır. Dosya mevcudu bilgilerden, Telekomünikasyon Kurumunun 21.11.2003 tarihli onayı ile M-Mobile Özek'in, 73.500 adet Nokia markalı, 58.000 adet Siemens markalı, 5.000 adet Sony Ericsson markalı GSM cep telefonunu ithal etmesine izin verildiği ve şirketin bayilerinde bu cihazların satışının yapıldığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının düzenlediği "Sanayi Mallarının Satış Sonrası Hizmetleri Hakkında Yönetmelik"e göre servis istasyonları, doğrudan imalatçı ve/veya ithalatçılar tarafından ya da yazılı bir sözleşme ile bu hizmetleri yürütmek üzere yetki verdikleri gerçek veya tüzel kişiler tarafından kurulabilir. İmalatçı-üretici ve/veya ithalatçılar, yazılı sözleşme yapmak suretiyle önceden kurulmuş ve bu alanda faaliyet gösteren servis istasyonları aracılığıyla da satış sonrası hizmetleri sağlayabilirler.

Yönetmeliğin 10. maddesine göre ise; *"Tüketicinin bulunduğu yerde servis istasyonunun olmaması halinde satış sonrası hizmetlerin verilmesinden, tüketiciye en yakın yerdeki servis istasyonu sorumludur. Tüketiciye en yakın yerdeki servis istasyonunda satış sonrası hizmet verilmesinin mümkün olmaması durumunda; malın firma merkezine ya da diğer bir servis istasyonuna ulaştırılması ve geri gönderilmesi ile ilgili olarak nakliye, posta, kargo veya benzeri herhangi bir ulaşım gideri talep edilemez."*

Yönetmeliğin 6. maddesinde de malın tamir süresinin en fazla 30 iş günü olduğu ve servis istasyonunun olmaması durumunda sürenin malın satıcısı, imalatçısı ya da ithalatçısına bildirim tarihinden itibaren başlayacağı hükme bağlanmıştır. Görüldüğü gibi tüketici, satış sonrası servis hizmetinin bulunduğu yerde verilmemesinden dolayı maddi açıdan ek bir külfete katlanmamaktadır. Azami tamir süresinin 30 gün olması ile de tüketicinin zaman açısından mağdur olmasının önlenmesi amaçlanmıştır. M-Mobile Özek'in "Sanayi Mallarının Satış Sonrası Hizmetleri Hakkında Yönetmelik" in bir zorunluluğu olarak Türkiye çapında yedi adet servis istasyonu bulunmaktadır.

Raportörlerce Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yetkilisi ile yapılan görüşmede de, kendi mevzuatları açısından satış sonrası servisler bakımından paralel ithalatçı ile yetkili distribütör arasında herhangi bir fark olmadığı, anılan Yönetmeliğe göre Türkiye çapında en az yedi servis kurmak zorunluluğu bulunduğu, imalatçı veya ithalatçı ile satış sonrası servis hizmeti vermek üzere sözleşme imzalamış olan gerçek veya tüzel kişilerin bu hizmeti vermek zorunda olduğu, arada böyle bir sözleşme ilişkisi yoksa bu hizmeti vermek zorunluluğu bulunmadığı ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, şikayet konusu eylemin paralel ithalat yapan diğer firmalar ile M-Mobile Özek arasında ayrımcılık yapılarak, sadece şikayetçi firmaya bu hizmetin verilmemesi durumunda ihlal oluşturabileceği ileri sürülebilse de, şikayetçi temsilcisi ile yapılan görüşmede böyle bir durumun söz konusu olmadığı, paralel ithalat yapan hiçbir firmaya bu hizmetin sağlanmadığı ifade edilmiştir.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda, Nokia, Siemens ve Sony Ericsson'un Türkiye yetkili distribütörlerinin M-Mobile Özek'e satış sonrası hizmet vermemelerinin bir rekabet ihlali oluşturmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J- SONUÇ

Düzenlenen rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre; Siemens, Nokia ve Sony Ericsson'un M-Mobile Özek Telekomünikasyon Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ithal ettiği GSM cep telefonlarına bakım onarım servisi vermeyerek, şirketin piyasa faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiasına yönelik olarak bir önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına; şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.